

AvfallsSamverkan
i Mälardalen

Sortera rätt lätt!

DIN SORTERINGSGUIDE

KOMMUNSAMVERKAN

Håbo, Knivsta, Sigtuna och Upplands-Bro har infört ett gemensamt insamlingsystem för avfall. Fyrfackskärlen gör det möjligt för hushållen att sortera stora delar av sitt avfall på hemmaplan. Varje steg vi tar framåt i miljöfrågan skapar avtryck för framtiden och kommande generationer. Dina val gör stor skillnad och källsortering är en betydande del i dina val.

TACK FÖR ATT DU SORTERAR!

 www.habo.se/fyrfack

 www.upplands-bro.se/fyrfack

 www.sigtunavatten.se/fyrfack

 www.knivsta.se/fyrfack

 kontaktcenter@habo.se

 va.avfall@upplands-bro.se

 info@sigtunavatten.se

 knivsta@knivsta.se

 0171-525 00

 08-581 690 00

 08-409 251 01

 018-34 70 00

Avfall är en resurs!

LADDA NER AVFALLSAPPEN

För att underlätta för dig, har vi tagit fram en avfallsapp för respektive kommun.

Där har vi samlat all information på ett ställe.

Till exempel kan du få en notis i telefonen dagen innan vi kommer och tömmer dina kärl.

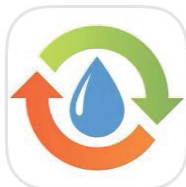
Ladda ner din kommuns avfallsapp gratis och ta del av bland annat:

- en digital sorteringsguide
- öppettider för återvinningscentralen
- nyheter och driftinformation
- och mycket annat

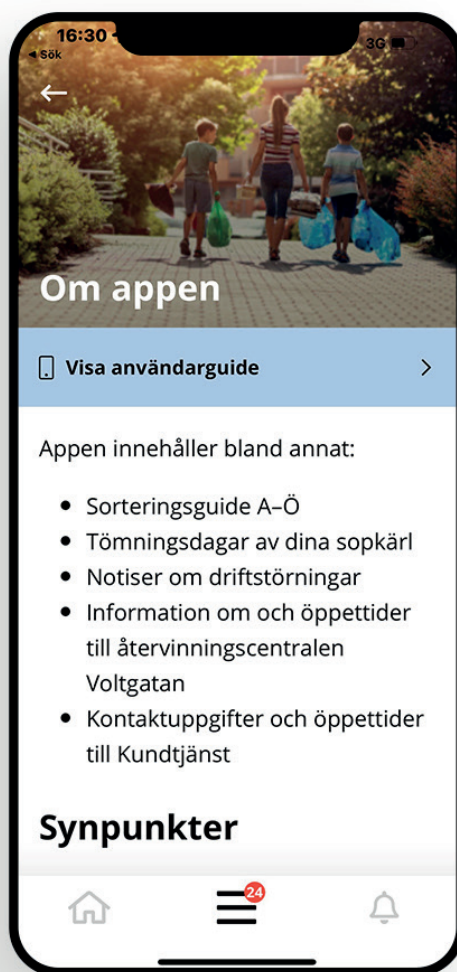
Appen finns att hämta här:

I Sigtuna heter appen "Sivab"

I övriga kommuner heter den "Avfallsappen"

MATAV FALL

När du sorterar ut matavfallet bidrar du till en bättre miljö! Av ditt matavfall blir det biogas och biogödsel.

EXEMPEL

- Matrester (tillagade eller råa)
- Mindre ben från kött, fisk och fågel
- Ris, mjöl, pasta
- Ägg och äggskal
- Frukt
- Grönsaker
- Rotfrukter
- Servetter och hushållspapper om de använts vid matlagning och måltider
- Tesump, tepåsar utan eventuella etiketter och häftklammer
- Kaffesump och filter
- Bröd och kakor
- Rester från blommor (inte jord)
- Popcorn, godis, choklad

Använd den bruna påsen som är avsedd för matavfall.

Visste du? Att de flesta av sopbilarna i din kommun kör på biogas från dina matrester.

RESTAVFALL

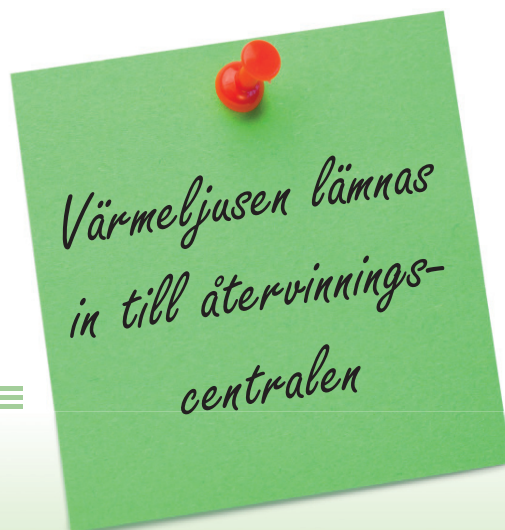
Vi kan inte sortera ut allt avfall, så en liten del hamnar i den vanliga soppåsen. Avfallet går till förbränning och blir el och värme.

EXEMPEL

- Blöjor, bindor, tamponger
- Brödpåse-clips
- Kuvert, post-it-lappar
- Papper med klister, vax, laminerat
- Strö från smådjurens burar
- Glasspinnar och tandpetare
- Tandborstar, tops, kondomer
- Kattsand
- Disktrasor, diskborstar
- Dammsugarpåsar
- Fimpar och snus
- Tuggummi
- Hundbajspåsar
- Ljusstumpar
- Vinkorkar

Kom ihåg att knyta ihop påsen ordentligt för en fräschare hantering.

Värmeljusen lämnas
in till återvinnings-
centralen

PLAST- FÖRPACKNINGAR

Tack vare ny teknik kan vi återvinna både hårdplast och mjukplast som blir till nya diskborstar, telefoner, mattor med mera. Du kan lägga dem i samma kärl.

EXEMPEL

- Brödpåsar i plast
- Bubbelplast
- Chipspåsar
- Diskmedelsflaskor
- Engångsglas, muggar och tallrikar i plast
- Frigolit (stora mängder lämnas på återvinningscentralen)
- Frigolit- eller plasttråg för t.ex. kött och fisk
- Förpackningar för flytande tvättmedel och sköljmedel
- Ketchupflaskor
- Lock och kapsyler i plast
- Nätpåsar för frukt och grönt
- Plastburkar (för t.ex. keso, yoghurt, crème fraiche med mera)
- Plastfolie
- Plastpåsar, fryspåsar
- Plast runt korv, ost, sylt-refill, pasta, frysvaror med mera
- Schampo-, balsam- och duschtvålsflaskor
- Tandkrämstuber

Visste du? Att 1 kilo återvunnen plast sparar 2 kilo koldioxid.

PAPPERS- FÖRPACKNINGAR

När du sorterar ut pappersförpackningar ser vi till att de blir till nya pappersförpackningar.

EXEMPEL

- Bullformar
- Engångsmuggar och tallrikar (i papper)
- Grillkolspåsar
- Hundmatsäckar
- Kartongförpackningar för pasta, flingor, müsli, mjöl, socker, ägg med mera
- Micropopcornspåsar
- Mjölk-, yoghurt- och juicepaket (eventuella korkar kan sorteras som plast, övriga plastdelar kan sitta kvar)
- Omslagspapper, presentpapper
- Papperspåsar för mjöl, socker, müsli, kryddor med mera
- Papperskassar
- Pizzakartonger
- Smöromslag
- Toalett- och hushållsrullar
- Tvättmedelspaket
- Vinkartonger
- Wellpapp (större kartonger lämnas på återvinningscentral)

Pappersförpackningar kan återvinnas upp till sju gånger innan fibern är utsliten

TIDNINGAR/ RETURPAPPER

Tack vare att vi återvinner förbrukade tidningar får vi nytt papper och toalettpapper.

Tänk på att sortera kuvert och post-it lappar som restavfall och inte som tidningar. Detta för att klistret inte löses upp vid återvinningen utan klumpar ihop sig.

EXEMPEL

- Dagstidningar
- Tidskrifter
- Kataloger
- Reklamblad
- Skrivpapper
- Broschyrer
- Böcker, om den hårda pärmen tas bort
- Pocketböcker med mjuk pärm

METALL- FÖRPACKNINGAR

Metall går att återvinna om och om igen.

Även små delar, till exempel kapsyler, lock och folien på crème fraiche-burken. Alla är viktiga.

EXEMPEL

- Aluminiumformar och aluminiumfolie
- Aluminiumfolie från t.ex. keso-, yoghurt och crème fraiche burkar
- Hårspray- och hårmousseflaskor
- Konservburkar
- Kaviar-, mjukost- och senapstuber (låt korken sitta på)
- Lock och kapsyler i metall
- Metallburkar utan pant
- Plåtburkar

*Tips! Låt korken sitta kvar på på kaviartuben,
så luktar det inte illa!*

FÄRGADE GLASFÖRPACKNINGAR

Du skiljer på färgade och ofärgade glasförpackningar. Färgat glas kan nämligen aldrig bli ofärgat. Kom ihåg att skruva av locken och sortera dem i metall eller plast beroende på material.

OFÄRGADE GLASFÖRPACKNINGAR

Lägg dina ofärgade glasförpackningar i behållaren för ofärgat glas. Tänk på att trasiga fönsterrutor och dricksglas ska lämnas till en återvinningscentral. Produkterna är av en annan kvalitet som försämrar kvaliteten på glasförpackningar om det blandas.

ÖVRIGT AVFALL

På våra bemannade återvinningscentraler lämnar du grovavfall, trädgårdsavfall, farligt avfall och elavfall. Det vill säga det som inte går att sortera i fyrfackskärlen. Du kan dessutom lämna in förpackningar, tidningar, vitvaror och bildäck. Personalen på plats hjälper dig gärna om du har frågor om sortering.

GROVAVFALL

Grovavfall är sådant som är för stort eller väger för mycket för att kunna läggas i ett vanligt avfallskärl.

EXEMPEL

- Porslin
- Möbler
- Mattor
- Glas
- Pärmar
- Frigolit
- Fönsterrutor
- Skumplast
- Träavfall
- Tegel
- Stekpannor
- Cyklar
- Keramik
- Gips
- Textil
- Kakel & klinker
- Skrot & metaller
- Vitvaror
- Värmeljus!

TRÄDGÅRDSAVFALL

EXEMPEL

- Gräsklipp
- Fallfrukt
- Löv, mossa, matjord

Värmeljusen lämnas in på återvinningscentralen som metallskrot

FARLIGT AVFALL

Farligt avfall är skadligt för människor och natur.
Lämna därför alltid in det på återvinningscentralen.

- Rengöringsmedel
- Fotokemikalier
- Lösningsmedel
- Färg- & sprayburkar
- Nagellack, aceton
- Parfym och smink
- Lim, färg, olja
- Gratulationskort med ljud

Förpackningar som **har** innehållit farligt avfall måste vara **helt** tomma innan du lägger dem för återvinning i fyrfackskärlen.

Spola aldrig ner flytande farligt avfall som lösningsmedel, rengöringsmedel och andra hushållskemikalier i avloppet. De farliga ämnena hamnar i vattendragen eftersom reningsverken inte kan ta bort dem. Släng aldrig farligt avfall i restavfallet! Farliga ämnen sprids i luften med rök från förbränningen.

LJUSKÄLLOR

- Lågenergilampor
- Halogenlampor
- Glödlampor
- Lysrör

BATTERIER

- Uppladdningsbara batterier
- Småbatterier
- Bilbatterier

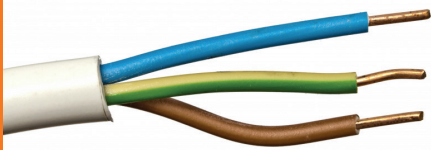

SMÅELEKTRONIK

Elavfall är allt som drivs med sladd eller batteri.

EXEMPEL

- Kaffebryggare
- Vattenkokare
- Dator och skrivare
- Lampor
- Skruvdragare
- Kameror
- Verktyg
- Kretskort
- Klockor
- Leksaker med inbyggt batteri
- Mobiltelefon, surfplatta
- Hörlurar
- Elvispar
- Radio & TV

Du lämnar elavfall på återvinningscentralen eller till en butik som säljer elektronik. Alla delar av elprodukter återvinns. Det är endast kvicksilver från lågenergilampor som långtidslagras.

MATOLJA

- Liten mängd matolja i stekpannan torkar du upp med hushållspapper och slänger i matavfallspåsen. Då skyddar du avloppsledningar från att täppas igen.
- Större mängd matolja kan du samla i till exempel mjölkförpackning eller petflaska som du sedan lägger i restavfallet.

Häll aldrig ut matfett eller olja i avloppet! Fett stelnar när det kyls ner i avloppsledningarna och kan orsaka stopp.

*Det är viktigt att farligt avfall sorteras ut
och lämnas in på rätt sätt!*

Kärl 1, tömning
varannan vecka

KÄRLTIPS

Tänk på att placera kärnen med **handtaget ut mot vägen** vid tömning så blir det lätt för dig att sortera och samtidigt lätt för chauffören att tömma. Kärnen ska stå på hårdgjord yta, till exempel asfalt eller stenplattor. Du kan även placera ett av kärnen eller båda på valfri plats på din tomt och ställa fram respektive kärl på tömningsdagen.

1. Skölj gärna ur förpackningarna

med kallt vatten och låt dem torka. När matrester försvinner minskar risken för lukt, hanteringen blir fräschare och arbetsmiljön för renhållningsarbetarna blir bättre.

2. Platta till förpackningarna och

stoppa dem gärna i varandra. Då tar de mindre plats i kärnen och i återvinningsbilen. Färre transporter är lika med mindre utsläpp från våra återvinningsbilar. Hur många mjölkförpackningar får du plats med i en mjölkförpackning?

3. Tryck ihop all mjukplast. Mjukplast som läggs löst i kärlet tar onödigt mycket plats. Tryck gärna ihop all mjukplast i en plastpåse, så det blir som en liten plastboll. Då tar mjukplasten mindre plats och fastnar inte i återvinningsbilen vid tömning.

4. Håll kärnen rena och fina.

- Stäng matavfallspåsen ordentligt
- Knyt ihop restavfallspåsen
- Avlägsna matrester från förpackningar
- Rengör kärnen invändigt med ättiksvatten för att förebygga lukt och larver

Lite avfall?

Dela kärl med någon som bor nära dig. Varje fastighetsägare betalar varsin grundavgift och delar sen på abonnemangsvgiften.

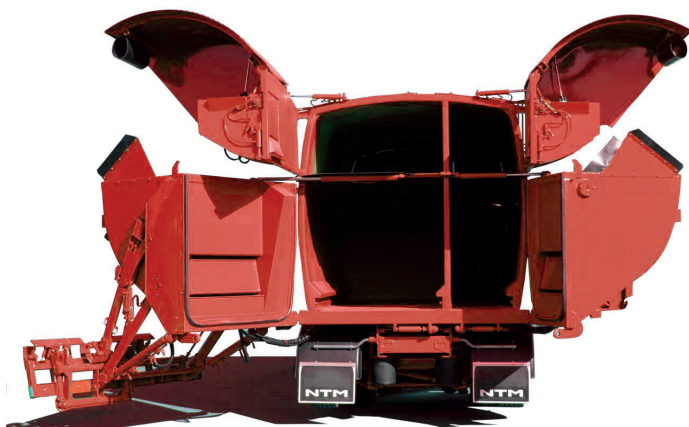
Kärl 2, tömning
var fjärde vecka

KÄRLTIPS

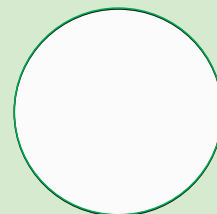
Med två kärl krävs det lite mer plats för att placera kärLEN. Varje tunna rymmer 370 liter och är 110 cm hög. Med locket öppet blir höjden 180 cm. Två kärl bredvid varandra behöver cirka 100 cm i djup och cirka 180 cm i bredd för att få plats ordentligt.

Myt: Det är ingen idé att källsortera, allt läggs i samma hög ändå.

Sanning: Nej, allt läggs inte i samma hög. Inget av det som läggs i kärLEN blandas ihop, allt skickas separerat till återvinning eller energiutvinning.

I samarbete med

Hur du kan underlätta för mig

- Dra fram kärLET
- Vänd kärLET med handtaget ut mot vägen
- Se över framkomligheten
skotta, sanda och ta bort eventuella hinder (fordon)
- Se över buskar och gräs runt kärLET
- Lasta inte för tungt eller överfullt
- Lösgör avfall som sitter fast i kärLET
- Sortera rätt

Skulle ditt kärl inte vara tomt på grund av ovanstående, kontakta oss.

Hälsar din sopsis :)

TACK för att DU sorterar!!

BLI EN SUPERHJÄLTE!

MINSKA AVFALLSMÄNGDERNA

Minimera

Återanvända

Materialåtervinna

Energiåtervinna

Deponera

JU HÖGRE UPP I
AVFALLSTRAPPAN
DESTO BÄTTRE FÖR OSS
OCH VÅR MILJÖ

AvfallsSamverkan
i Mälardalen